

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13, Telefon 2440 in 2450
 Izbija razen nedelje in praznikov vsak dan ob 19. uri / Velja mesečno prejemnik
 v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din, Ogledi po cenzuri / Ogledi
 sprejema tudi ogledni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Pošta št. 11.400

Zunanja politika stare in nove Španije

OD ZVEZE S FAŠIZMOM DO ZVEZE S FRANCIJO.

V uvodniku »Baza evropske grupacije« smo navedli med državami, ki stoje izven sedanjih skupin, tudi Španijo. Ta apeninska država, ki je bila v prošlosti velesila prvega reda, je postala po izgubi svojih ameriških kolonij drugovrstna država in se ni več vmešavala v veliko svetovno politiko; tudi v svetovni vojni je ostala neutralna. Prav zaradi tega je bil njen položaj v Društvu narodov posebno trden, dokler ni nastal znani incident, zaradi severne Afrike, ki je imel za posledico odstranitev iz Ženeve od 1. 1926. do 1928. Prihod Prime de Rivera do oblasti je pa stališče Španije do mednarodne svetovne politike tudi sicer precej spremenil. Pokojni diktator ni samo osebno simpatiziral z italijanskim fašizmom, ampak je usmeril tudi državno zunanjo politiko po rimskih tirihi. Dobro se še spominjamo velikih manifestacij špansko-italijanskega prijateljstva v Španiji in Italiji; kakor tudi velikega upliva Mussolinija na Prima de Rivero. Prav tako se je takrat tudi veliko pisalo in govorilo o nekem špansko-italijanskem prijateljskem paktu, sklenjenem 7. avgusta 1. 1926 med kraljem Alfonzom XIII. in Mussolinijem.

O vsebini tega sporazuma se ni nikoli nič izvedelo, dasi se je zatrjevalo, da je vsaj indirektno naperjen proti Franciji in da vsebuje tudi neke vojaške klavzule. Fašistični »Corriere della sera« je pisal dne 10. avgusta 1. 1926. v komentarju o tem sporazumu: »Odnosaji med Španijo in Italijo so se poglobljali. Mimo politike miru in ravnotežja, ki jo bosta vodili Španija in Italija, ustreza pakt tudi interesom obeh držav na Sredozemskem morju in v severni Afriki. Kakšni in kateri so ti interesi, ni treba naglašati, saj so splošno znani.« Bilo je to za časa maroškega vprašanja in mešanja v Egiptu. Sredozemske države so bile vzemirjene zaradi transporta svojih čet v kolonije. De Rivirina Španija in Mussolinijeva Italija sta se postavili direktno proti Franciji in Angliji. Kakor je pozneje pisal »News Chronicle« v nekem dopisu iz Madrida, je zadnji zunanji minister monarhistične Španije grof Romanones potrdil, da obstoja med Madridom in Rimom zares tak tajen pakt. Isti list je pa poročal tudi, da sta nameravali obe pogodbenici napraviti na Balearih

veliko skupno mornariško bazo z najmodernejšimi utrdami.

Toda republikanska revolucija, ki je sledila diktaturi, je do temelja podrli tudi smernice dotedanje španske zunanje politike. Novi režim ji je dal že takoj spočetka izrazit frankofilski značaj. Ljudje, ki so prišli z revolucijo do oblasti, so bili prej kot emigranti večinoma v Franciji, kjer so bili deležni več ko samega gostoljubja. Prvi republikanski zunanji minister Leroux je bil izrazit frankofil in antifašist in je ob ustanovitvi novega režima dejal: »Popolnoma naravno je, da želimo živeti v miru z vsemi državami, a treba nas je razumeti, če želimo skleniti posebno tesno prijateljstvo z onimi državami, v katerih je politični in socialni režim podoben sistemu, ki smo ga uvedli mi v Španiji 14. aprila 1. 1931.« Leroux je s tem točno označil stališče Španije do Italije in Francije. Finančni minister Indalencio Pietro je pa bil še bolj precizen, ko je dejal časnikarjem, da bi v primeru konflikta Francije z Italijo pokazala Španija Franciji vso svojo lojalnost, in to tudi tedaj: »če bi med Španijo in Italijo obstojal talen sporazum!« Italija pa se je seveda tudi po republikanski revoluciji trudila, da bi si ohranila naklonjenost Madrida. Še te dni je uradni »Lavoro Fascista« opozarjal špansko vlado: »da ni razrešena mednarodnih obveznosti in odgovornosti.« Misli je očito na oni tajni sporazum, ki naj bi veljal tudi za republikansko Španijo.

Kako pa misli sedanja španska vlada o tem sporazumu, se vidi iz neke izjave Lerouxa poročevalcu lista »Vossische Zeitung«: »Če bi tak sredozemski pakt obstojal, bi ga takoj razveljavili.« Pa tudi po mnogih drugih zunanjih manifestacijah v letošnjem letu se more popolnoma razločno razbrati orientacija sedanje Španije. Dasi ni angažirana v sedanji veliki diplomatski borbi, stoji trdno na strani Francije. Tako ni sedaj med špansko-francoskimi odnosaji nobenega najmanjšega nesporazuma. Mnogo zaslug za to si je pridobil francoski poslanik Herbette v Madridu, ki je pripravil tudi visoko francosko odlikovanje predsednika republike Zamore in za prihodnje dni pot francoskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra Herriota v Španijo. Italija je zopet izgubila važno partijo...

Zmagovita vstaja v Mandžuriji

POLOŽAJ JAPONCEV JE ZELO KRITIČEN IN PROSIJO POMOČI PRI RUSIH, VSTAŠI ZMAGUJEJO. POLKOVNIK OHARA UJET.

LONDON, 1. oktobra. Iz Mukdena poročajo, da je zaradi kritičnega položaja Japoncev v Mandžuriji, japonski konzul v Harbinu zaprosil ruskega generalnega konzula za zaščito japonskega vojaštva in civilnega prebivalstva. Vsi direktni poskusi Japoncev, da bi rešili svoj položaj, so ostali brez uspeha. Letala, ki so bila poslana iz Mukdena proti vstašem, so se morala vrniti, ne da bi izvedla dane im naloge, ker se niso mogla spustiti v obmejnem ozemlju v Mančuju. Neko japonsko letalo so kitajske uporniške čete sestrelile.

TOKIO, 1. oktobra. Po vesteh, ki prihajajo iz Mandžurije, je vstaja zavzela zelo nevaren značaj. Večina kolodvorov ob zahodni progi vzhodne kitajske železnice je že v rokah kitajskih upornikov. Ubith je bilo več

sto Japoncev. V menstu Mančuju je bil ujet japonski poveljnik, polkovnik Ohara.

FINANČNI ODBOR ZA AVSTRIJO.

ŽENEVA, 1. oktobra. Včeraj je bilo objavljeno poročilo finančnega odbora v Avstriji, ki bo predloženo Društvu narodov. Poročilo pravi, da bo proračunsko ravnotežje za 1. 1932. po izvedenem varčevanju in povišanju davkov uravnoteženo, prav tako pa se bo doseglo proračunsko ravnotežje tudi za leto 1933. Za kritje primanjkljajev priporoča odbor še večje varčevanje. Glede plačevanja zunanjih obveznosti in sprememb, bo transferni moratorij podaljšan še za prihodnje leto. Da se pa splošni položaj Avstrije izboljša, priporoča realizacijo v Lozani obljubljenе pomoči.

Kriza razorožitvene konference

ZANIMIVO MNENJE LONDONSKIH »TIMES«. PAPENOVA IZJAVA GLAVNEMU UREDNIKU LISTA »LA REPUBLIQUE«.

LONDON, 1. oktobra. Včerajšnje »Times« pišejo v svojem uvodniku, da je razorožitvena konferenca ogrožena in da ji preti popolna propast, če ne bo čimprej rešen problem enakopravnosti. Macdonaldova vlada ima nalogo, da predlaga neko rešitev in da zagovarja uresničenje te rešitve. Včerajšnja seja kabineta je dala novim ministrom priliko, da formulirajo tako politiko, ki bi lahko zagotovila znižanje oboroževanja. Pokazati mora srednjo pot med nasprotničimi stališči Francije in Nemčije. O tajnem oboroževanju Nemčije, kakor izgleda, ni nobenih pravih dokazov in je francoska bojazen v tem pogledu pretirana. Predvsem je treba pomisliti, da Nemčija nima nobenih bojnih strojev(?), brez katerih si ne moremo predstavljati armade z ofenzivnim značajem.

PARIZ, 1. oktobra. Državni kancelar von Papen je sprejel glavnega urednika radikalno-socialističnega dnevnika »La Republique« in mu podal daljšo izjavo, v kateri je opozoril na to, da se je v Lozani dogovoril s Herriotom glede sklenitve konzultativnega pakta med Nemčijo in Francijo, ki naj bi preprečil iniciativo vsake druge sile glede motenja medsebojnih odnosajev.

Glede razorožitvenega vprašanja, je dejal von Papen, ni tako dolgo mogoča nobena rešitev, dokler se ne odstrani enakopravnost oborožene moči med Nemčijo in Francijo. Von Papen je izjavil, da upa še vedno na možnost neposrednega medsebojnega sporazumevanja. Svojo izjavo je zaključil z besedami: »Imam samo eno željo, delati za mir in želim, da bi bilo moji državi omogočeno vrniti se k konferenčni mizi v Ženevo«.

Strahote potresa na Grškem

V SOLUNU POČIVA VSE DELO. PREBIVALSTVO SE JE IZSELILO. PODIRANJE POŠKODOVANIH HIŠ. ATHOS NEPOŠKODOVAN.

ATENE, 1. oktobra. V Solunu je zaradi katastrofalnih potresov še vedno vse vznemirjeno. Prebivalstvo je opustilo vsako delo. Več tisoč ljudi prebiva na prostem, ker je posebno na periferiji nevarnost, da se bodo porušile mnoge hiše, ki so zaradi potresnih sunkov poškodovane.

Več angleških ladij je pripeljalo šotore, katere so mornarji postavili zunaj mesta, da omogočijo beguncem prebiva-

nje pod milim nebom. Prav tako so bili ustanovljeni tudi številni zasilni lazareti.

Novo središče potresa je postal sedaj otok Kythera. Angleške vojne ladje obstreljujejo počene in ljudem nevarne hiše na južnem obrežju polotoka Kalkidike s topovi. Nasprotno pa ni povzročil potres doslej na polotoku Atosu še nobene materialne škode. Znameniti samostani in cerkve so ostali nepoškodovani.

Dr. Jovanović obsojen na eno leto strogega zopora

BEOGRAD, 1. oktobra. Sodišče za zaščito države je danes dopoldne objavilo razsodbo v procesu proti vseučiliškemu profesorju dr. Dragoljubu Jovanoviću in tovarišem. Glavni obtoženec dr. Jovanović je obsojen na eno leto, soobtoženi Josić pa na štiri mesece strogega zopora, dočim so vsi ostali oproščeni.

Nova madžarska vlada

BUDIMPEŠTA, 1. oktobra. Designirani ministrski predsednik Gömbös je sinoči predložil državnemu upravitelju Horthyju naslednjo listo svojega novega kabineta: ministrsko predsedstvo in vojno ministristvo Gömbös, zunanje ministristvo Andrej Puky, dosedanji podpredsednik parlamenta, notranje ministristvo nespremenjeno Kerestes-Fischer, finančno ministristvo Bela Imredy, ravnatelj Narodne banke, prosvetno ministristvo Valentin Homan, ravnatelj nacionalnega muzeja, pravosodno ministrist. Andrej Lazar, bivši državni tajnik v vojnem ministristvu, trgovinsko ministristvo Tihamer Fabiny, odvetnik, poljedelsko ministristvo Nikolaj Kalay, bivši državni tajnik v trgovinskem ministristvu.

Rojalistična nevarnost v Grčiji

ATENE, 1. oktobra. Težave pri sestavljanju nove vlade so zelo velike. Akcija Kafandarisa, da bi omogočil sodelovanje med Tsaldarisovimi rojalisti in Venizelosovimi liberali, je ostala brez uspeha.

V političnih krogih se zatrjuje, da vojaška liga ne bo dopustila, da bi rojalisti vstopili v vlado. Tsaldaris odreja Venizelosu pravico, da bi razpustil rojalistično stranko in obenem zahteva, da se njemu poveri mandat za sestavo nove vlade, ker po njegovem mnenju predstavljajo rojalisti, čeprav nimajo večine v parlamentu, vsekakor voljo večine grškega naroda. V neki izjavi povdarja Tsaldaris, da bi rojalisti pri volitvah nedvomno dobili večino glasov, če se Venizelos ne bi poslužil svojih znanih voilitnih metod, ki so mu omogočile, da je spravil v parlament nekaj več svojih ljudi, kakor jih pa imajo rojalisti.

ODOL je visoko koncentrirana voda za usta, zadostuje samo par kapljic, pri enkratni uporabi. Toraj je ODOL varčen in zato zelo poceni.

Preselitveno naznanilo!

Dovoljujem si cenjenemu občinstvu vljudno naznaniti, da sem preselil svojo

tapetniško delavnico

iz Slovenske ulice 24

na **Koroško cesto št. 8.**

Vsa naročila izvršujem vestno, točno in po najnižjih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

F. NOVAK, pohištvo, tapetništvo
Koroška cesta 8. 3234

Naznanjam, cenj. občinstvu, da sem otvoril v **Slovenski ulici št. 16** na dvorišču

čevljarstvo delavnico

Se priporočam vsem svojim bivšim, kakor tudi novim strankam za zaupanje ter beležim z odličnim spoštovanjem 3236

Junger Ivan, čevljarstvo mojster

GOSTILNA KOS NA MELJSKEM HRIBU

VABI NA

TRGATVENO VESELICO

KI BO V NEDELJO, DNE 2. OKTOBRA

ZA OBILEN OBISK SE PRIPOROČA

3242 GOSTILNIČAR

Vinski mošt

Ravnokar je prispela pošiljatev prvovrstnega dalmatinskega vinskega mošta po najnižji ceni. Se priporoča

Povodnik, Rotovski trg 8

Za jesensko sezijo

priporočamo:

Čedne barhente za obleke v novih vezavah in vzorcih

Volneno blago za obleke zadnje modne novosti

Blago za kostume in plašče v izborni kvaliteti

Svile v zadnjih modnih barvah

Blago za podlogo, okraski, pribor za šivilje in krojače.

Tekstilana Büdefeldt

preje F. Michelišch

Gosposka ulica št. 14

Potrudili smo se, da Vam nudimo letos še večjo izbiro v gotovih

DAMSKIH PLAŠČIH

OD NAJCENEJSE DO NAJBOLJSE VRSTE, V NAJNOVEJSIH VZORCIH IN FAZONAH. SE PRIPOROČA TVRDKA

J. PREAČ, MARIBOR, GLAVNI TRG 13

Prosimo, ogledajte si naše zaloge!

Opravična številka: E IX 662/32

Dražbeni oklic

Dne 7. novembra 1932 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin

zemljiška knjiga: a) k. o. Zgornji Boč, vl. št. 31

b) k. o. Zgornji Boč, vl. št. 65

cenilna vrednost: ad a) Din 16 567.80

ad b) Din 17 486.20

vrednost pritikline Din 775 —

najmanjši ponudek: Din 23.370 —

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru.

Okrajno sodišče v Mariboru odd. IX. dne 6. septembra 1932.

USODA LJUDI!

Prosluli astrolog profesor Helén se je odločil izgotoviti Vam brezplačno Vaš horoskop. Slava prof. Heléna je tako razširjena po svetu, da nam res ni treba opozarjati nanj. Njegova znana sposobnost videti v bodočnost drugih, ne glede na njihovo oddaljenost od njega, meji na čudežnost. Sami astrologi vseh narodnosti z zvonkami imeni gledajo nanj kot na svojega mojstra. Prof. Helén Vam pove po resnici vso Vašo usodo, napove Vam, kdaj lahko dosežete uspeh, dal najdete srečo itd. Njegov popis preteklih, sedanjih in bodočih dogodkov bo vzbudil Vaše občudovanje, presenečenje boste in uspeli boste. Ne bodite črnogledi, ne bodite nejevoljni — vse bo bolje. Ali, kje naj dobite to gotovost? Prof. Helén Vam to pove: v zvezdah! Ne verujete?

Zvezde govore resnico!

Čitajte, kar Vam piše sam profesor-astrolog Helén.

Spoštovani prijatelji!

Ze ko sem samo omenil, da bom izgotavljal horoskope brezplačno, je bil moj takojšnji zavod in moj tajnik g. Havelka naravnost zasut s prošnjami za postavljanje horoskopov.

Smatram za svojo dolžnost, da se Vam tem potom zahvalim za Vaše zaupanje. Prosim pa samo nekoliko potrpljenja. Horoskop izgotovim vsakomur do vrsti, kakor prihajajo prošnje. Zato ne poganjajte svojih prošelj.

Mislím, da se Vam vsem najbolje oddolžim s tem, da tudi sam storim za vse, kar je v mojih skromnih močeh. Dolga leta se že bavim s proučevanjem zvezd in njihovim vplivom na človeško življenje. Naučil sem se razumevati odnošaje zvezd do človeške usode in zato lahko vidim v bodočnost ljudi.

To svoje sposobnost dajem sedaj na razpolago vsemu človeštvu. Javite mi svoj naslov, poklic, dan, mesec in leto rojstva in povem Vam o Vaši usodi več, nego bi smatrali za mogoče. Vse Vam napravim brezplačno, kot nagrado za mojo visoko starost in v zameno za moje stroške mi priložite le Din 10.—. Vse dopise naslovite le na moj zavod tako-le:

Astrološki laboratorij K. Havelka

Praga-Vinograde, Slezská 116-M. Poštni predal 28, Češkoslovaška. Oprostite mi, da ne navejam svojega naslova. Samotar sem in za svoje odgovorno delo potrebujem miru in zbranih misli. (Prof. Helén je star 86 let.)

Zahvaljujem Vam za Vaše prijateljstvo in zaupanje ter si bom prizadeval, da Vam napovem lepšo pot bodočnosti. Vas vseh vdani prijatelj prof. Helén, astrolog.

Naša opazka: Prof. Helén ni prerok — marveč učenjak, ki je vse svoje življenje posvetil zvezdam. Danes spada med naše največje dobrotnike, ker nam kaže pot k sreči in zadovoljstvu ter nas svari pred nevarnostmi, ki nam jih morda pripravljajo usoda.

HRANILNICA DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Centrala: MARIBOR

v lastni novi palači na oglu Gosposke-Slovenske ulice

Podružnica: CELJE

nasproti pošte prej IJZNOŠTAJERSKA HRANILNICA

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju

Najbolj varna naložba denarja, ker **jamči za vloge** pri tej hranilnici **Dravska banovina** s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno